

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכאי.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 248

פרשת וירא ✦ ט"ו בחשוון ה'תש"פ (13/11/2019)

להכניס ללב את תושבי העוטף

במשל הזה, אין תפילה שהולכת לסתם. תפילתו של אברהם בפרשת השבוע הזה על הערים שכן ניזוקו, נשאת תלויה בחללו של עולם עבור הערים האלה, שם שבעוטף. אז זה לא עזר לסדום? זה יעזור לשדרות, זה יעזור לבאר שבע, זה יעזור לאשקלון, זה יעזור לנתיב העשרה, זה יעזור לשער הנגב.⁴

על מה נתפלל עליהם, וזו באמת המצווה הגדולה ביותר כרגע?

תתפללו בעיקר על נפגעי החרדה. יש דבר כזה. זאת אומרת, בסיכום של הנפגעים, ברוך השם ברוך השם, איזה ניסים. מאות טילים וכאלה ניסים אדירים. אבל נפגעי החרדה, שידועים מהם ושלא יודעים מהם, זקוקים לתפילות שלנו.

כשרק מהאזעקה מקבלת ילדה בת שמונה דום לב - אבל למה, ילדה? הרי לא קרה כלום בסוף? נכון. אבל האזעקה.

נפגעת החרדה הראשונה אי פעם בהיסטוריה היא אמא שרה. בפרשה שלנו בא השטן להגיד לה שהילד שלה נעקד. רק נעקד! אזעקת שווא, אמא! אבל היא - כבר מתה.⁵ טוב מותה מחרדתה.⁶ היא לא עומדת באזעקה הזו. היא נזעקת. וזה כל

בפרשת וירא אנחנו אומרות שלום לתפילה הראשונה אי פעם בהיסטוריה שכתובה בתורה. **אברהם תיקן** (חיבר) **תפילת שחרית**¹ - ועל מה הוא חיבר את תפילת שחרית? על ערים שעומדות בסכנה. הוא עומד ומתפלל על ערי הכיכר, ערי סדום שעומדות בסכנה איומה, ערים של רשעים, והוא ככה לוקח אותן ללב ומתפלל בעבורן.

מדי יום, אומרים חז"ל, עומדים אבות ואימהות ומתפללים, בדיוק כמוהו, את תפילת השחרית הזו: "ריבוננו של עולם, **אולי יש חמשים צדיקים** בבאר שבע? **אולי ימצאון ארבעים** צדיקים באשקלון? **אולי ימצאון שם שלשים** צדיקים בשדרות? אולי ישנם עשרים בשער הנגב? **אולי ימצאון עשרה** בנתיב העשרה?" והקב"ה עונה: "**לא אשחית בעבור העשרה**".² ולא רק עשרה. כמה צדיקים יש בערי הדרום שלנו!

והשאלה: והלא תפילתו של אברהם על סדום לא נענתה, והערים הללו כן נחרבו?... והמגיד מדובנא אומר, שכשהקב"ה אומר "לא אשמיד את סדום", הוא מוסיף: "אני לא יכול שלא לספר את זה לאברהם. **המכסה אני מאברהם אשר אני עשה? ואברהם היו יהיה לגוי גדול!**"³

מה הקשר בין השמדת ערי הכיכר לעובדה שאברהם יהיה לגוי (עם) גדול? זה כמו איש זקן, אומר המגיד מדובנא, שהולך וקונה בגדים לילדיו. "ואם הבגדים לא יתאימו?" שואלים אותו.

"אז מה", הוא עונה. "אם זה לא יתאים להם, זה יתאים לאחים שלהם, לילדים שלהם, לנכדים שלהם."

¹ מדרש רבה ס"ח: "אמר רבי יהושע בן לוי אבות הראשונים התקינו שלש תפילות, אברהם, תפילת שחרית, שנאמר (בראשית יט, כז): וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם וגו', ואין עמידה אלא תפילה, שנאמר (תהלים קו, ל): ויעמד פינקס ויפלה. וגם: תלמוד בבלי, ברכות כו, ע"ב.

² בראשית י"ח, כה-לב.

³ בראשית י"ח, יז-יח.

⁴ רבי יעקב קרניץ, "המגיד מדובנא" מובא אצל הרב שמשון פינקוס, "נפש שמשון" - שערי האמונה, עמ' רס"ד: "גם כאשר נראה שהתפילות לא התקבלו - אין זה נכון! התפילות התקבלו, והן מופקדות אצל בורא עולם, אלא שאת התוצאות נראה במועד אחר ואולי בדבר אחר".

⁵ מדרש תנחומא לפרשת "וירא", סימן כג: "באותה שעה הלך השטן אצל שרה, ונודמן לה כדמות יצחק, כיון שראה אותו, אמרה לו: 'בני, מה עשה לך אביך?' אמר לה: 'נטלני אבי והעלני הרים והורידני בקעות והעלני לראש הר אחד ובנה מזבח וסדר המערכה והעריך את העצים ועקד אותי על גבי המזבח ולקח את הסכין לשחטני ואילולי שאמר לו הקדוש ברוך הוא 'אל תשלח ידך אל הנער', כבר הייתי נשחט". לא הספיק לגמור את הדבר, עד שיצאה נשמתה, היא הוא דכתיב: **ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה**. וגם: בראשית רבה נ"ח, ה: "**ויבא אברהם לספוד לשרה**" - אלא מהיכן בא מהר המוריה ומתה שרה מאותו צער לפיכך נסמכה עקידה ל"**ויהיו חיי שרה**". וגם: רש"י לבראשית כ"ג, ב: "ונסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק לפי שע"י בשורת העקידה שנודמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט פרח נשמתה ממנה ומתה".

⁶ בפרפראזה על יונה ד', ג. וגם: יונה ד', ה: "**וישאל את נפשו למות**, ויאמר: טוב מותי מחיית".

שופינג IL << אנחנו כאן!

עם יומנים אחרונים
ויותר הספרים המעולים שלנו
במחירי סיל שווים
[זה כאן << לחצי](#)

כך מבהיל ואל תחשבו שמתרגלים לזה. עבור כל כך הרבה קשישים, ילדים קטנים, אימהות, שחוש האחריות שלהן מזדעק פתאום, גנות, מורות, אבות למשפחות - עבור כל אלו, הביטוי "שגרת חירום" הוא אוקסימורון. הכי הפוך למציאות.

אז מה עושים עם זה? והתשובה הנהדרת של המדרש: אם בשורה הרעה יכולה להמית חס ושלום, או לפגוע, הרי שבשורה טובה ואיחולים טובים יכולים להחיות מתים ממש. וכך מסתיים המדרש לפרשת וירא: אחרי העקידה, אברהם שומע שיש שידוך פוטנציאלי ליצחק בנו - וואי! כותב המדרש בסוף סוף פרשת וירא: **מִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה וְשִׁמוּעָה טוֹבָה מְאֹד מְרַחֵק.**⁷

בחלות שאנחנו אופות, ויש כל כך הרבה אפיות-חלה לקראת ה"שבת העולמית", אנחנו צריכים פשוט לראות את פניהם של אנשי העוטף ולבקש עבורם בשורות טובות, ולבקש עבורם שמחה.

צריך להבין שגם הפרשת חלה, כמו העקידה בפרשתנו, היא אזעקת-שווא. היא קורבן שלא מוקרב בסוף, מפני שבאין מקדש, אין כיום כהן לתת לו את החלק שהפרשת מתוך העיסה שלך. אבל, אומר הקב"ה, כשמאחלים כל כך הרבה איחולים טובים, כשרוצים כל כך הרבה דברים טובים ומשקיעים אותם בחלה, ומבקשים שתסתלק החלחלה ושייךפאו כל נפגעי החרדה, האפר של החלה הזו מצטרף לאפר של יצחק, וזה הופך להיות... אפרים, **הַבֵּן יָקִיר לִי אֶפְרַיִם**, דאבל-10, **יֶלֶד שֶׁעָשָׂעִים כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד.**⁸

דברו עליהם, על אנשי עוטף עזה, שדרות, באר שבע, אשדוד, אשקלון, קריית מלאכי, יבנה, וכל מי שנתון בסכנה. תזכרו אותם. תאחלו להם בשורות טובות, עם כל האיחולים והייחולים בחלות האלה שנאפה השבת. ונרפא, בעזרת השם, את נפשם החרדה של כל נפגעי החרדה ונשמע רק בשורות טובות מערי הדרום.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

⁷ משלי כ"ה, כה ומדרש בראשית רבה פרשה נ"ז: "כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה, כֵּן שִׁמוּעָה טוֹבָה מְאֹד מְרַחֵק, זֶה אֶבְרָהָם, שֶׁעַד שֶׁהוּא בְּהַר הַמִּזְרֵיחַ נִתְבַּשֵּׁר שְׁנוֹלָדָה זִוְגָתוֹ שֶׁל בְּנוֹ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב: הִנֵּה יֶלֶדָה מִלְכָּה וְגו'." ⁸ ירמיהו ל"א, יט.